

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

РОБОЧА ПРОГРАМА
(СИЛАБУС)

ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Реалізується в межах освітньої програми **«ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА»**

за спеціальністю 211 «ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА»

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2025 р.

Розробники: ГРЕБЕНИК Наталія ГРЕБЕНИК
к.вет.н., доцент кафедри акушерства та хірургії

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри (назва кафедри)	протокол від <u>09.06.</u> 2025 р. № <u>14</u>
	Завідувач кафедри <u>Оксана ШКРОМАДА</u> (підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Олександр ЧЕКАН

Декан факультету,
де реалізується освітня програма

Людмила НАГОРНА

Рецензія на робочу
програму (додається) надана:

Оксана КАСЬЯНЕНКО
Роман ПЕТРОВ

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Світлана Хотелівська

Зареєстровано в електронній базі: дата: 26.08. 2025 р.

СНАУ, 2025 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ		
1.	Назва ОК	Виробнича практика
2.	Факультет/ кафедра	Факультет ветеринарної медицини
3.	Статус ОК	Обов'язковий
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для обов'язкових ОК	Освітньо – професійна програма «Ветеринарна медицина». Другого магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина» Галузі знань Ветеринарна медицина Кваліфікація: Лікар ветеринарної медицини
5.	Рівень НРК	7 рівень
6.	Семестр та тривалість вивчення	Денна: 5 курс мб 10 семестр, 6 тижнів
7.	Кількість кредитів ЄКТС	
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Тривалість практики (тижнів/годин на групу)
		10 семестр, 6 тижнів – 180 год
9.	Мова навчання	українська
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к.вет.н., доцент Гребеник Наталія Петрівна
10.1	Контактна інформація	Ауд. __41__ кафедри акушерства та хірургії Понеділок з 9.00 до 15.00 год. моб.тел. +380500571090, e-mail - greb.nata@ukr.net
11.	Загальний опис освітнього компонента	Проходження виробничої практики є важливою складовою частиною освітнього процесу і спрямовано на оволодіння здобувачами системою професійних вмінь та навичок, а також оволодіння первинним досвідом професійної діяльності і має сприяти саморозвитку здобувача
12.	Мета освітнього компонента	Мета виробничої практики на факультеті ветеринарної медицини – полягає у набутті практичних навичок, формуванні компетенцій, з отримання професійних умінь і навичок, через поглиблення, доповнення та закріплення теоретичних і практичних знань і вмінь; закріплення та поглиблення теоретичних знань і формування практичних умінь здобувачів. Теоретичні знання і навички дозволять випускникам ОС «Магістр» під час здійснення професійної діяльності успішно вирішувати практичні проблеми незаразної патології (закономірності виникнення та розповсюдження хвороб, особливості їх перебігу, діагностики та лікуванню, різних груп в умовах господарств та клінік). Під час проходження практики здобувачі проводять діагностику та лікування за акушерських хвороб, патологій молочної залози, хвороб новонароджених та надавати рододопомогу, мати навички організації й проведення штучного осіменіння самок, оволодіти методами проведення акушерської диспансеризації тварин у господарствах; освоїти

		клінічні методи діагностики вагітності і визначати причини та розміри неплідності, планувати і проводити профілактичні заходи щодо акушерських хвороб, хвороб молочної залози і новонароджених. Володіють сучасними методами діагностування хірургічних хвороб і проводити їх моніторинг, ставити діагноз, призначати раціональні методи лікування і профілактики, мати практичні навички надання хірургічної допомоги тваринам. Набувають практичних навичок в умовах виробництва з питань біологічного забруднення збудниками інфекційних хвороб тварин, методів і заходів загальної та специфічної профілактики інфекційних хвороб тварин; заходів контролю та ліквідації інфекційних хвороб тварин; закріпити теоретичні знання та набуті практичні навички в проведенні профілактичних протиепізоотичних заходів та організації оздоровчих заходів при інфекційних хворобах тварин та птиці. Оволодівають сучасними методами діагностики, профілактики та лікування паразитарних захворювань, набувають навичок ідентифікації збудників, оцінки епізоотичної ситуації та проведення протипаразитарних заходів у господарствах різних типів. Особлива увага приділяється розвитку професійної компетентності, здатності приймати самостійні рішення та впроваджувати ефективні інноваційні підходи до контролю інвазійних хвороб з метою забезпечення здоров'я тварин та підвищення продуктивності тваринництва.
13.	Передумови вивчення ОК:	Освітній компонент базується на дисциплінах: «Акушерство, гінекологія і біотехнологія відтворення тварин», «Загальна і спеціальна хірургія», «Епізоотологія та інфекційні хвороби», «Ветеринарна мікробіологія та імунологія», «Ветеринарна вірусологія», «Патологічна анатомія і розтин», «Паразитологія та інвазійні хвороби».
13.1	Зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	
13.2	Матеріально-технічне забезпечення реалізації ОК	Вимоги до бази практики: - наявність структур, що відповідають освітнім програмам, за якими здійснюють підготовку фахівців у закладі вищої освіти; - можливість надати практикантам на час практики робочі місця; - надання права користуватися бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, потрібною для виконання програми практики. Спеціалізовані лабораторії з достатньою кількістю робочих місць. Обладнання: Мікроскопи (світлові, бінокулярні), центрифуги, лабораторні інкубатори для культивування паразитів, аналізатори для дослідження біологічних зразків. Інструментарій: Скальпелі, пінцети, ножиці, піпетки (дозатори), петлі для забору зразків, скельця для мікроскопії (предметні, покривні). Навчальні матеріали: тварини, об'єкти досліджень (приміщення, робочі поверхні, біологічний матеріал, патологоанатомічний матеріал)

		Хімічні реагенти: барвники для приготування мазків (наприклад, гематоксилін, еозин), розчини для фіксації та консервації зразків, дезінфекційні засоби.
14.	Політика академічної доброчесності	У випадку, якщо здобувач здає роботу іншого здобувача як свою власну, така робота анулюється і виконується повторно. У випадку списування – повторне складання відповідного завдання. У випадку використання текстових запозичень без належного цитування (академічний плагіат) - робота анулюється.
15.	Посилання на курс у системі Moodle	

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в профілі ОП) ³											Як оцінюється РНД ⁴
	ПРН ₁	ПРН ₂	ПРН ₃	ПРН ₄	ПРН ₅	ПРН ₆	ПРН ₇	ПРН ₈	ПРН ₁₅	ПРН ₁₇	ПРН ₁₈	
ДРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.	x											тести, усні опитування, практичні завдання
ДРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.		x										тести, усні опитування, практичні завдання
ДРН 3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології. Використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій			x	x								тести, усні опитування, практичні завдання
ДРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.				x								тести, усні опитування, практичні завдання
ДРН 5. Інтерпретувати клінічні прояви захворювань, аналізувати результати лабораторних					x							тести, усні опитування, практичні

досліджень, установлювати між ними причинно-наслідковий зв'язок та робити обґрунтовані висновки для постановки діагнозу.												завдання
ДРН 6. Розробляти та обґрунтовувати карантинні й оздоровчі заходи, застосовувати сучасні методи діагностики, терапії, профілактики та лікування тварин за інфекційної етіології з урахуванням біобезпеки та ветеринарно-санітарних вимог. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.						x				x		тести, усні опитування, практичні завдання
ДРН 7. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб тварин різної етіології та оцінювати ризики біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, матеріалами й засобами ветеринарного призначення з метою розроблення заходів біобезпеки та профілактики. Проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.				x				x		x		тести, усні опитування, практичні завдання
ДРН 8. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.							x					тести, усні опитування, практичні завдання
ДРН 9. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин. Формулювати висновки щодо експлуатації та лікування тварин різних класів і видів, профілактики їх заразних та незаразних хвороб.							x		x			тести, усні опитування, практичні завдання
ДРН 10. Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Доповідь-презентація звіту з практики

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми практичної підготовки	Розподіл в межах загального бюджету часу		Рекомендована література
	денна	заочна	
ВЕТЕРИНАРНЕ САНІТАРНЕ ІНСПЕКТУВАННЯ ПРОДУКТІВ ЗАБОЮ ТВАРИН ТА БЕЗПЕКИ І ЯКОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ. 1. Контроль якості і безпеки м'яса і м'ясопродуктів на забійному пункті або м'ясопереробному підприємстві. 2. Контроль якості і безпеки молока і молочної продукції в умовах молочнотоварної ферми, молокоприймального пункту, переробного підприємства. 3. Контроль якості і безпеки продукції в умовах державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, регіональних обласних і районних лабораторій, науково-дослідних лабораторій.	30		Підручники, посібники: 3. Методичне забезпечення: 6, 7 Інші джерела: 8, 9, 10
ЕПІЗООТОЛОГІЯ ТА ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ. 1. Вивчити епізоотичний стан господарства, взяти участь у складанні та виконанні плану протиепізоотичних заходів, організації і виконання заходів з ліквідації заразних захворювань; 2. Провести клінічний огляд тварин і епізootологічне обстеження господарства на наявність інфекційних хвороб з використанням алергічних, серологічних, бактеріологічних, гематологічних та інших методів дослідження; 3. Прийняти активну участь, у проведенні планових діагностичних досліджень на туберкульоз, лейкоз, бруцельоз та щеплень які проводяться в господарстві, зсилаючись на копії актів; 4. Брати участь у проведенні карантинних заходів та ізоляції хворих тварин, утилізації трупів, знезараження продуктів тваринництва і сировини; 5. Брати участь у проведенні дезінфекції, дератизації тваринницьких приміщень, інвентарю і предметів догляду та скласти акти, а у звіті відобразити їх результативність; 6. Оформляти супровідні документи на проби крові, патологічний матеріал в лабораторію ветеринарної медицини, а також акти на проведення діагностичних досліджень і щеплення; 7. Вивчити систему ветеринарного обслуговування тваринництва, планування роботи спеціалістів ветеринарної медицини, облік, забезпечення лікарськими засобами та товарами ветеринарного призначення, організацію робочого дня і робочого місця; 8. Ознайомитися з обов'язками лікаря ветеринарної медицини установи, з плануванням протиепізоотичних заходів, з оформленням заявок на придбання обладнання, медикаментів, біопрепаратів, зі звітністю про захворюваність і падіж тварин від заразних і незаразних хвороб, оформлення ветеринарних свідоцтв при транспортуванні тварин, продуктів і сировини тваринного походження.	25		Підручники, посібники: 2 - 4 Методичне забезпечення: 12-14 Інші джерела: 22, 23, 26

ПАРАЗИТОЛОГІЯ ТА ІНВАЗІЙНІ ХВОРОБИ 1. Під час проведення епізоотичного обстеження підприємства (ферма, клініка) вивчити та описати ситуацію щодо паразитарних хвороб тварин шляхом власних спостережень і статистичних даних (амбулаторних журналів, планів, звітів, експертиз); 2. Провести клінічне обстеження тварин в господарстві (клініці) на наявність ектопаразитів; 3. Прийняти активну участь в організації і проведенні дегельмінтизації, хіміопротекції, оздоровчих заходів на підприємстві; 4. Прийняти активну участь в діагностиці паразитарних хвороб тварин, ознайомитися з веденням і складанням документів державного обліку, звітності; 5. Представити на кафедру мікро- і макропрепарати паразитів, уражених органів і тканин до захисту звітів.	25		Підручники, посібники: 6, 7 Методичне забезпечення: 12-14 Інші джерела: 17, 19, 27, 28
ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ ТВАРИН 1. Вивчити причини масових захворювань сільськогосподарських тварин і птиці з урахуванням виду і віку тварин, сезонності, кліматичних і господарських умов; 2. Провести обстеження хворих тварин, встановлення етіологічних факторів, які спричинили до виникнення внутрішніх хвороб тварин, постановка діагнозу, лікування та заходи профілактики. 3. Провести аналіз санітарно-гігієнічних умов утримання, годівлі і експлуатації тварин, встановити основні причини внутрішньої незаразної патології і зниження продуктивності з урахуванням дії стрес-факторів і природної резистентності організму; 4. Звернути особливу увагу на причини, діагностику, методи лікування при хворобах молодяку, шлунка і кишківника, органів дихання, порушенням обміну речовин, кормових отруєннях; 5. Брати участь у плануванні та проведенні лікувально-профілактичних заходів та диспансеризації тварин; 6. Брати участь в амбулаторному прийомі твари, освоїти порядок і методи клінічного дослідження, та найбільш поширені методи лабораторних аналізів; 7. Навчитися відрізняти норму від патології в роботі органів кровообігу, дихання, травлення, сечовиділення; 8. Освоїти дієтотерапію, фізіотерапію, застосування тепла і холоду, застосування антибіотиків, тканинних препаратів; 9. Оволодіти технікою підшкірних, внутрішньошкірних, внутрішньом'язових, внутрішньотрахеальних, внутрішньопорожнинних і внутрішньовенних ін'єкцій.	25		Підручники, посібники: 8, 9, 10 Методичне забезпечення: 15 Інші джерела: 20
АКУШЕРСТВО, ГІНЕКОЛОГІЯ ТА БІОТЕХНОЛОГІЯ ВІДТВОРЕННЯ ТВАРИН 1. Ознайомитися з первинним зооветеринарним обліком і провести аналіз стану відтворної здатності тварин; 2. Засвоїти методи визначення самок в охоті та під керівництвом технік штучного осіменіння провести осіменіння тварин різними методами; 3. Засвоїти сучасні методи діагностики, лікування та профілактики	25		Підручники, посібники: 1, 5. Методичне забезпечення: 6, 7 Інші джерела: 11

порушень статевого циклу у продуктивних та дрібних домашніх тварин; 4. Брати участь у визначенні вагітності у продуктивних та дрібних домашніх тварин, використовуючи анамнестичні дані, зовнішнє, внутрішнє дослідження, особливу увагу звернути на використання сучасних методів: ІФА, УЗД та ін.; 5. Оволодіти навичками ведення фізіологічних родів та надання допомоги при патологічних родах; 6. Проводити оцінку стану новонароджених та надання їм першої допомоги при ускладнених родах; 7. Приймати участь у проведенні клініко-гінекологічного дослідження маточного поголів'я тваринницьких ферм, приватного сектору; 8. Вивчити причини та засвоїти методи клінічної і лабораторної діагностики післяродових захворювань у тварин; 9. Проводити лікування тварин з післяродовою патологією новітніми методами з урахуванням отриманих в університеті знань та рекомендацій лікаря ветеринарної медицини; 10. Оволодіти методами діагностики, лікування та профілактики хвороб молочної залози у самок; 11. Вивчити види неплідності тварин, їх поширеність, причини і методи діагностики та під керівництвом лікаря ветеринарної медицини скласти план заходів з ліквідації і профілактики неплідності тварин. 12. Оволодіти методами діагностики, лікування та профілактики андрологічної патології у самців.			, 16, 17, 21
ОПЕРАТИВНА, ЗАГАЛЬНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ХІРУРГІЯ 1. Освоїти основні методи повалу та фіксації великої рогатої худоби, дрібних тварин, коней, птиці; 2. Вивчити причини та особливості травматизму продуктивних (домашніх) тварин залежно від умов їх утримання, годівлі та експлуатації; 3. Оволодіти методами місцевої та загальної анестезії; 4. Навчитися стерилізувати інструменти, перев'язувальний та шовний матеріал, готувати операційне поле і руки хірурга перед операцією; 5. Оволодіти навичками з обробки ран, накладання пов'язки на окремі частини тіла тварин; 6. Оволодіти оперативними методами лікування гриж, асептичних і гнійних процесів, проведенням кесаревого розтину, кастрації самців і самок, проколи черевної порожнини, рубця, книжки; 7. Проводити післяопераційне лікування тварин; 8. Діагностувати хвороби кінцівок, очей і лікувати хворих тварин з хірургічною патологією; 9. Приймати активну участь в організації і проведенні профілактичних заходів при масових хірургічних хворобах тварин (деформація копитець, хірургічна інфекція, травматизм).	25		Підручники, посібники: 1, 5. Методичне забезпечення: 6, 7 Інші джерела: 11, 16, 17, 21

ПАТОЛОГОАНАТОМІЧНА ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ ТВАРИН ТА СУДОВА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА 1. В умовах виробництва (клініки ветеринарної медицини, фермерські господарства, утильзаводи, лабораторії ветеринарної медицини і ін. підприємства), навчально-наукових лабораторій факультету набути навичок з техніки патологоанатомічного розтину трупів тварин, оцінки патологоанатомічної картини і постановки посмертного діагнозу, засвоїти методики виготовлення анатомічних макро - і мікропрепаратів. 2. Засвоїти особливості діагностичного, науково-дослідницького і судово-ветеринарного розтину трупів тварин; вміти застосовувати інструментарій з цією метою; 3. Відпрацювати методи відбору патологічного матеріалу для гістологічного, бактеріологічного, вірусологічного і токсикологічного аналізу; 4. Ознайомитись з організацією місця розтину в діагностичних лабораторіях, птахогосподарствах, свинокомплексах та ін.; 5. Ознайомитися з обладнанням спеціального транспорту, організацією і виконанням ветеринарно-санітарних вимог при транспортуванні трупів до місця розтину, на утильзавод, і їх знешкодження; 6. Набути практичних навичок, пов'язаних з санацією місця розтину і методами знешкодження і утилізації трупного матеріалу: закопування, спалювання, біотермічна обробка в чеських ямах, утилізація в господарствах і в умовах санітарного заводу (з використанням утиль-устаткування); 7. Ознайомитися з будовою чеської ями або скотомогильника, провести ветеринарносанітарну оцінку стану скотомогильника (ями біотермічної) та скласти відповідну картку; 8. Практично засвоїти технічну сторону особистого захисту при роботі з трупами (спецодяг, обробка рук, тощо) ; 9. Засвоїти методи охорони довкілля від забруднення трупним матеріалом; 10. Відпрацювати методи дезінфекції місць розтину трупів і об'єктів, які можуть бути інфіковані трупним матеріалом; 11. Під керівництвом головного лікаря ветеринарної медицини скласти акт (протокол) патологоанатомічного розтину (не менше одного за наданою формою) або акт судово-ветеринарного розтину трупа тварини; 12. З'ясувати, чи були в господарстві (районі) за останні три роки випадки судових справ, що стосуються роботи працівників ветеринарної медицини та з інших приводів або порушення чинного законодавства; 13. Відібрати і зафіксувати патологічний матеріал, відповідно до вимог, та доправити до патологоанатомічного музею кафедри для подальшого виготовлення сухого або вологого макроскопічного препарату	25		Підручники, посібники: 1, 2, 3, 4, 5. Методичне забезпечення: 6, 7 Інші джерела: 8, 9, 10
Всього	180		

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин*
ДРН 1.	Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.	18	фіксація (читання) лекційного матеріалу.	-
ДРН 2.	Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.	18	Усні опитування, практичні завдання	
ДРН 3.	Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології. Використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій	18	Тести, усні опитування, практичні завдання	
ДРН 4.	Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.	18	Вирішення ситуаційних завдань, володіти методами дослідження, тестування по темах робіт з використання платформи Moodle	
ДРН 5.	Інтерпретувати клінічні прояви захворювань, аналізувати результати лабораторних досліджень, установлювати між ними причинно-наслідковий зв'язок та робити обґрунтовані висновки для постановки діагнозу.	18		
ДРН 6.	Розробляти та обґрунтовувати карантинні й оздоровчі заходи, застосовувати сучасні методи діагностики, терапії, профілактики та лікування тварин за інфекційної етіології з урахуванням біобезпеки та ветеринарно-санітарних вимог. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.	18	Вирішення ситуаційних завдань, володіти методами дослідження, тестування по темах робіт з використання платформи Moodle	
ДРН 7.	Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб тварин різної етіології та оцінювати ризики біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, матеріалами й засобами ветеринарного призначення з метою розроблення заходів біобезпеки та профілактики. Проводити відбір, пакування, фіксування і	18	Вирішення ситуаційних завдань, володіти методами дослідження, тестування по темах робіт з використання платформи Moodle	

	пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.			
ДРН 8.	Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.	18	Вирішення ситуаційних завдань, володіти методами дослідження, тестування по темах робіт з використання платформи Moodle	
ДРН 9.	Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин. Формулювати висновки щодо експлуатації та лікування тварин різних класів і видів, профілактики їх заразних та незаразних хвороб.	18	Тести, усні опитування, практичні завдання	
ДРН 10.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог	18	Презентація, усні опитування	

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (СУМАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ)

№	Методи сумативного оцінювання	Бали/Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Оформлення документів для проходження практики (щоденник з практики) та інструктаж з техніки безпеки й охорони праці	10 балів/10%	1-й тиждень
2.	Виконання програми практики. Збирання матеріалу для написання звіту з виробничої практики.	30 балів/30%	Протягом практики
3.	Написання й оформлення звіту з виробничої практики. Студент складає звіт на основі щоденника виробничої практики наприкінці терміну перебування на практиці; У звіті узагальнюються результати проведеної роботи з дисциплін «Ветеринарне санітарне інспектування продуктів забою тварин та безпеки і якості харчових продуктів», «Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин», «Оперативна, загальна та спеціальна хірургія», «Внутрішні хвороби тварин», «Паразитологія та інвазійні хвороби», «Епізоотологія та інфекційні хвороби», «Патологоанатомічна діагностика хвороб тварин та судова ветеринарна медицина» отримані здобувачами в процесі виконання завдань виробничої практики з повним аналізом отриманих результатів і висновками; У висновках сформулювати власну думку щодо принципових позитивних чи негативних фактів організації виробничих процесів у тваринницькому секторі, які мають прямий вплив на благополуччя тварин.	35 балів/35%	Останній тиждень
4.	Доповіді-презентації, відповіді та спільні обговорення	25 балів/25%	По закінченню терміну проходження практики
	Всього	балів	

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ)

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Оформлення документів для проходження практики та інструктаж з техніки безпеки й охорони праці (щоденник з практики)	0 балів Щоденник відсутній і наявність інших об'єктів контролю не враховуються. Виставляється загальна негативна оцінка за проходження практики.	1-7 балів Щоденник оформлений з порушенням установлених вимог, не містить передбаченої ним інформації (зокрема щодо змісту виконаних завдань).	7-9 балів Щоденник у цілому містить належну інформацію, однак оформлений з порушенням установлених вимог.	10 балів Щоденник оформлено належним чином, він містить повну інформацію про діяльність практиканта.
Виконання програм и практики.	0 балів Здобувач вищої освіти систематично порушував установлені терміни виконання завдань. Вимоги щодо програми практики не виконано.	1-15 балів Здобувач вищої освіти недодержувався календарного плану проходження практики. При цьому більшість вимог виконано, але окремі пункти змісту практики відсутні або недостатньо розкрити.	16-26 балів Здобувач вищої освіти у цілому додержувався календарного плану проходження практики, однак допускав відступи від рекомендацій, при цьому виконані усі вимоги програми практики.	27-30 балів Здобувач вищої освіти чітко додержувався календарного плану проходження практики. Сумлінно та вчасно виконував усі вимоги програми практики. Ним запропоновано власне вирішення поставлених задач, продемонстровано активність, цілеспрямованість, креативність.
Написання й оформлення звіту з практики	0 балів Звіт не відповідає встановленим вимогам щодо змісту, не містить належної інформації про зміст, форму організації діяльності, здійснюваної під час проходження практики, містить грубі змістові помилки.	1-15 балів Програму практики виконано на задовільному рівні, її результати висвітлено у звіті, який при цьому містить певні неточності або не містить важливої інформації, або мають місце інші суттєві зауваження до змісту звіту.	16-29 балів Звіт у цілому висвітлює необхідну інформацію, передбачену вимогами, містить високу позитивну оцінку керівника, однак наявні несуттєві зауваження. Зі змісту можна зробити висновок, що програму практики виконано повною мірою і належним чином.	30-35 балів Звіт містить усю необхідну інформацію щодо процесу організації та результатів проходження практики. Програму практики виконано повною мірою і належним чином.
Доповідь-презентація звіту з практики	0 балів За наявності негативної характеристики керівника від бази практики або керівника від кафедри позитивна оцінка практики є неможливою. У випадку, якщо Здобувач вищої освіти не виконав програму практики хоча б за одним з етапів практики й одержав 0 балів за відповідний звіт, то бали, одержані за інші звіти, не враховуються, і виставляється загальна негативна оцінка за результатами проходження практики.	1-9 балів Здобувач вищої освіти не дає задовільних відповідей по суті поставлених запитань, не орієнтується у програмі практики або в окремих її частинах, або припускається грубих помилок, що дають змогу зробити висновок про невиконання або неналежне виконання програми практики, свідчать про відсутність реальних результатів практики і набутих практичних навичок та вмінь.	10-20 балів Здобувач вищої освіти демонструє належні знання, переважно орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі практики, однак у відповідях на запитання припускається окремих неточностей.	21-25 балів Здобувач вищої освіти демонструє належні знання, вільно орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі практики в цілому, чим підтверджує її виконання; надає правильні й аргументовані відповіді на всі запитання з програми практики.

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (ФОРМАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ)

№	Елементи нормативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотній зв'язок від керівників практики та здобувачів освіти.	Під час проходження виробничої практики
2	Перевірка та обговорення керівником і здобувачем освіти звіту з виробничої практики	Після завершення термінів виробничої практики
3	Усний зворотний зв'язок на звіт з практики.	Після захисту звіту з практики.

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ECTS)

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	Визначення*
A	90-100	відмінно	<i>відмінно</i> – відмінне виконання з невеликою кількістю неточностей
B	82-89	добре	<i>дуже добре</i> – вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками
C	75-81		<i>добре</i> – в цілому правильно виконана робота з незначною кількістю помилок
D	69-74	задовільно	<i>задовільно</i> – непогано, але зі значною кількістю недоліків
E	60-68		<i>достатньо</i> – виконання задовольняє мінімальні критерії
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	<i>незадовільно</i> – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку
F	0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	<i>незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

1. Посібники та підручники

1. Шкромада О.І., Чекан О.М., Фотіна Т.І., Гребеник Н.П., Мусієнко Ю.В., Стоцький О.Г., Лазоренко А.Б., Плюта Л.В. Гінекологічна пропедевтика самок сільськогосподарських тварин. Навчальний посібник. Суми: СНАУ, 2024. 185 с.
2. Протиепізоотичні заходи в тваринництві: підручник / В.Ю. Кассіч, О.І. Касяненко – Суми: ФОП Цьома С.П., 2024. – 258 с. (Затверджено Вченою радою СНАУ, Протокол № 6 від « 04» листопада 2022 року).
3. Ветеринарне забезпечення громадського здоров'я: підручник / О.І. Касяненко, – Одеса, Олді+, 2024. – 144 с. бібл. 10. (Затверджено Вченою радою СНАУ, Протокол № 18 від « 29» травня 2023 року).
4. Ветеринарні технології профілактики інфекційних хвороб тварин: підручник / В.Ю. Кассіч, О.І. Касяненко, Г.І. Ребенко, С.М. Касяненко – Суми: ФОП Цьома С.П., 2024. – 280 с. бібл. 10. (Затверджено Вченою радою СНАУ, Протокол № 10 від « 27» лютого 2024 року).
5. Яблонський В.А., Калиновський Г.М. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехніка відтворення тварин з основами андрології / навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2011. 608 с.
6. Касяненко І. О., Негреба Ю. В., Касяненко С.М. Гельмінтози продуктивних тварин. Навчальний посібник. Суми: СНАУ 2025. – 245 с. Затверджено вченою радою Сумського національного аграрного університету (протокол № 20 від 26 травня 2025 року).
7. Рисований В.І., Нагорна Л.В., Негреба Ю.В., Панасенко О.С. Ветеринарні технології профілактики паразитарних хвороб тварин. Навчальний посібник. Суми. 2025. – 262 с. Затверджено вченою радою Сумського національного аграрного університету (протокол № 20 від 26 травня 2025 року).
8. Левченко В. І. Внутрішні хвороби тварин. Біла Церква, 2012. Ч. 1. 528 с.
9. Цвіліховський М. І. Внутрішні незаразні хвороби тварин: підруч. / та ін. 3-є вид., переробл. та доповн. Київ: Аграрна освіта, 2014. 614 с.
10. Загальна терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин : практикум / Левченко В. І. та ін.; за ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2000. 224 с.

2. Методичне забезпечення

11. Мусієнко Ю.В., Шкромада О.І., Гребеник Н.П., Чекан О.М., Лазоренко А.Б., Стоцький О.Г. (2021) Методичні вказівки "Ситуаційні завдання" щодо проведення самостійної роботи для студентів 3-4 курсу денної форми навчання за спеціальністю 211 - ветеринарна медицина. Викладені на 40 с.
12. Касяненко О.І., Негреба Ю.В., Рисований В.І., Мазур І.Я. Лабораторна діагностика паразитозів тварин. Методичні вказівки для самостійної, індивідуальної роботи для студентів 3,4,5 курсів освітньої програми 26 «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин», денної форми навчання, освітнього ступеня «магістр» 24с. Протокол № 2 від 11.11.2024 р.
13. Касяненко О.І. Охорона здоров'я тварин. Методичні вказівки для самостійної роботи для студентів ФВМ, спеціальність 211 «Ветеринарна медицина» освітнього ступеня «магістр»/ Суми, 2022 рік, 24 с.
14. Касяненко О.І., Негреба Ю.В., Рисований В.І. Лабораторна діагностика зоонозних захворювань продуктивних тварин. Методичні вказівки для самостійної, індивідуальної роботи для студентів 3,4,5 курсів освітньої програми 211 «Ветеринарна медицина» ОПН «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», денної форми навчання, освітнього ступеня «магістр». 29 с. Протокол № 2 від 11.11.2024 р.
15. Внутрішні хвороби тварин. Способи фіксації і приборкування тварин та основні методи дослідження тварин за внутрішніх хвороб. Методичні вказівки до лабораторно-практичних занять для студентів 3 курсу за напрям підготовки 6.110101 – «ветеринарна

медицина» / Л.Г. Улько, В.М. Мусієнко, О.І. Скляр, О.В. Мусієнко, О.І. Шкромада, Р.В. Долбаносова, О.С. Кистерна. – Суми, СНАУ. – 2015. – 31 с.

3. Базова

16. Березовського А.В., Харенка М.І. Фізіологія та патологія молочної залози у тварин / навч. посіб. К.: ДІА, 2018. 476 с.
17. Гришук Г. П. Патоморфологічні зміни в статевих органах великої рогатої худоби за симптоматичної форми неплідності / монографія. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. 77 с.
18. Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П., Сорока Н.М. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Практикум: Навч. посібник. К.: Вища освіта, 2004. – 238 с.
19. Приходько Ю.О., Пономар С.Л., Мазанний О.В., Нікіфорова О.В., Антіпов А.А., Гончаренко В.П. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин Практикум (для самостійної роботи). Біла Церква.: ТОВ „ Білоцерківдрук". 2011. 312с.

4. Додаткові джерела

20. Вербицький П.І., Достоевський. П.І. Довідник лікаря ветеринарної медицини. Київ.: Урожай, 2004. 1280 с.
21. Харенка М.І. Довідник по застосуванню фармакологічних засобів в акушерстві, гінекології, андрології та біотехнології відтворення тварин. Київ: ДІА, 2011. 255 с.
22. Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М. Прус М.П. Інвазійні хвороби свиней: Навчальний. Київ.: НАУ, 2006. 94 с.
23. Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М. Прус М.П. Інвазійні хвороби коней: Навчальний посібник. Київ.: НАУ, 2008. 154 с.
24. Boch J., Supperer R. Veterinarne dizinische Parasitologic. Berlin und Hamburg.: Verlag Paul Parey, 2002. 906 p

5. Інші джерела

25. Євстаф'єва, В. О.; Касяненко, О. І.; Негреба, Ю. В.; Киричко, Б. П.; Левицька, В. А.; Гаврик, К. А. Овоцидна ефективність засобу для дезінфекції Гермециду-ВС щодо яєць нематод *Trichuris spp.*, виділених від великої рогатої худоби.
26. Ребенко Г.І. Словник термінів загальної епізоотології: навчальний посібник. Суми. 2010. 115с.
27. Scientific Messenger of Lviv National University of Veterinary Medicine & Biotechnologies Series: Veterinary Sciences, 2023, Vol 25, Issue 110, DOI 10.32718/nvlvet11018
28. Касяненко, О. І.; Негреба, Ю. В.; Касяненко, О. І. Визначення ефективності ветеринарного препарату «ВОРМІКІЛ паста» за гельмінтозної інвазії у м'ясоїдних тварин. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Ветеринарна медицина», випуск 1 (64), 2024, 30-36, DOI <https://doi.org/10.32782/bsnau.vet.2024.1.5>

6. Програмне забезпечення

- Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт
- Microsoft PowerPoint – візуалізація даних MicrosoftPower BI – аналітика та візуалізація даних
- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
- Система дистанційного навчання і контролю Moodle

Рецензія на робочу програму (силабус) виробничої практики
ОП 211 ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

Розроблену викладачами кафедри _____

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проектної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом(ДРН) Відповідають НРК.			
Результати навчання за освітнім компонентом(ДРН) Відповідають передбаченим ПРН(для обов'язкових ОК).			
Результати навчання за освітнім компонентом дають Можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення.			

Член проектної групи ОП _____

(назва)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою.			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) Відповідають НРК.			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення.			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни).			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми.			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН).			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти.			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідна політиці Університету/факультету.			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом.			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента.			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН).			
Література є актуальною.			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти.			

Рецензент (викладач кафедри) _____